

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Statv Religionis Christianae, Per Evropam, Asiam,
Africanam, Et Orbem Nouum, Libri IV.**

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1619

Cap. II. De Indiae Occidentalis, seu orbis Noui inuentione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11108

da, plurimùm contulit; sic per Mexicanum & Peruanum regna Hispanorum armis subacta, paucorum annorum spatio, Christiana Religio facillimè est propagata, & floret hodie quàm maximè.

Orb's Noui seu Indiæ Occidentalis Historiam Naturalem & Moralem accuratè scripsit Iosephus Acoſta, ex Societ. Iesu, qui in ea multis annis vixit.

CAPVT II.

DE INDIAE OCCIDENTALIS,
seu Orbis Noui inuentione.

ORbem hunc verè Nouum, & veteribus prorsus incognitū, Christophorus Columbus Genuensis, Ferdinandi Magni Regis Catholici auspicijs, anno 1492. Primus detexit. Quā viā ac ratione id factum, in gratiam curiosi Lectoris paullo fusiùs explicabo.

Fortè contigit, nauem, quæ ex Hispanico littore soluerat, in Oceano summa vi tempestatis sic agitari, ac demum ad eò procul abripi, vt quàm longissimè inter Occidentem & Meridiem progressa, ventis aduersis ad nouam omnibus tunc ignotam & inaccessam insulam deferretur. Ea deinde, vt præpotenti Deo visum est,

tot

tot iniurijs cœli fracta, marisq̄ue difficul-
tatibus oppressa, & omnium rerum indi-
ga, *Maderam* celebrem insulam, paucis at-
tamen, ex omnibus quos illa vexit saluis,
appulit. Inter quos superstites nauæ quidã,
in primis nauis ipsi gubernator, fuere.

Christophorus ergo *Columbus*, prouincia
Ligur, vrbe, vt aiunt, *Genuensis*, qui tum
Maderam inhabitabat & nauigandi scien-
tiam probè caiebat, has hominum è nau-
fragio reliquias hospitio perquam huma-
niter excepit, domique fouit. Interim eo-
rum casus & errores toto mari tam varios,
& quæ ad vniuersam eam nauigationem
præcipuè spectabant, diligenter ab ijs, &
à gubernatore nauis, perscrutatus est. A quo
gubernatore situm nouæ incognitæq̄e illi-
us insulæ, additis etiam longitudinis latitu-
dinisq̄ue gradibus, & quæ de eius incolis
compererat, didicit.

Exactis aliquot pòst diebus, ij nauæ &
gubernator, maximè propter morbum
quem ab inedia, tum grauissimis alijs in-
commodis, diuturna longaq̄ue illa nau-
igatione contraxerant, omnes è vita deces-
sere. Hic gubernator sua illa naui primus
omnium *Indiam* detexit ac repperit, neque
tamen eius nomen superest inuidia fortè
suppressum, neque patria est, nota.

Colum-

Columbus igitur, acris ingenij iudicij
 que vir, omnia quæ ab illorum ore, tum
 scriptis, & indicibus chartis cognouerat, in
 primis repertam nouam illam insulam ani-
 mo secum repetens, ac fursum deorsumque
 voluens, sæpeque ac multum de his multa
 meditans, eò sensim deuenit, vt firmis Geo-
 graphiæ rationibus, peregrinationumque
 & nauigationum experientia instructus,
 perpensa secum vltimæ Hispaniæ & extre-
 morum Orientis finium distantia, Ocea-
 ni que interlabentis vastitate, fieri non posse
 putaret, vt ultra centesimum & septuagesi-
 mum longitudinis gradum, nullis prorsus
 interiectis terris, sese Oceanus porrigeret.
 Accedebant Platonis, Aristotelis, Senecæ-
 que, tum aliorum doctorum virorum reli-
 cta ad expendendum Cosmographis argu-
 menta & coniecturæ, quibus alias in hoc
 Oceano continentes terras, alias item insu-
 las, illi reperiri contendebant. Has autem
 terras se, si classe & necessarijs rebus iuuar-
 retur, detecturum sibi persuaserat atque
 promittebat.

Quas cogitationes primùm seriò ac sup-
 plex Ferdinando Regi non semel exposuit.
 Postquam fidem non faceret, eas cum Ioan-
 ne Lusitaniæ Rege, cui Emanuel successit,
 fertur communicasse, deinde cum Regibus
 Angliæ ac Galliæ, cum cæteris denique Prin-

Principibus viris, quos vel auctoritate, vel potentia præ reliquis valere credebat. Nemini omnium tamen sic persuasisse dicitur, vt opem ipsi aliquis, quam ad eam nauigationem poscebat, & necessariam esse ostendebat, adferre voluerit, quòd rem fortè non caperent. Quare tam alta abstrusaque eius consilia diu iacuere.

Tandem Ferdinandus Rex, confecto decennali bello Granatensi, nouarum rerum laude studijque excitatus, & Columbi constantia propè victus, octauo demum anno per benignè ea, quæ ad nauigationem illam explorandis ijs locis faciendam pertinebant, suppeditauit. Pecuniam *Ludouicus Sanctangelus* Regiarum rationum scriba Columbo numerauit. Erat septemdecim tantum millium Ducatorum, eamque is Regi, propter Granatense bellum exhausto, mutuam dederat. Sed tantilla pecunia tantum postea ei Regi ex India Occidentali auri argenti que tulit, vt summa præter margaritas & gemmas, quæ innumeræ fuerunt, sexaginta, vt vocant, Millionses feratur excessisse. Itaque Rex Columbum Oceani maris & Indiæ Præfectum creauit, ei que decimam in ea partem prouentuum suorum adtribuit.

Hic igitur à Gadibus soluens, in Occidentemque per insulas Fortunatas, quæ
vul-

valgò *Canaria* dicuntur, cursum tenens, in insulam quandam incognitam adpulit, cui nomen *Guayahana*, seu *Guana-mi*, haud procul à Cuba. Vlt. à dein progressus in alias delatus fuit. Priorem enim hanc nauigationem ter repetens, ignota quæcumque loca potuit, etiam eas, quæ torridæ zonæ subiacent, plagas, non tamen sine magno vitæ periculo, perlustrauit; Cubam, Isabellam, Hispaniolam, Iamaicam, Terram firmam & Pariam inuenit.

Vbi ergo res tentata successisse visa est, *Pinzonus*, vti scribitur, inter rei maritimæ duces haud infimus, Columbiq̄ue Socius nouas etiam terras quærere & inuentas integrè lustrare cœpit, Petrus item *Alfonius*, & alij Mexicanum regnum *Ferdinandus Cortesius*, magnis gestis bellis clarus, adiecit. *Franciscus Pizarus* demum, cui vitæ fuit exitus infelix, *Carolo Quinto* nouum istud Noui Orbis imperium, *Peruanis* regionibus aditis, ampliauit.

Sic ferè *Ioannes Metellus* & alij rerum Indicarum scriptores. Itaque Nouus hic orbis, à *Columbo Genuensi* anno millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto, sumptu *Ferdinandi Castellæ Regis* inuentus (nam præter insulas, ipsam quoque

que continentem, vbi est Paria, is primus detexit) falsò à plerisque dicitur America; cùm Americus Vespucius, Florentinus, auspicijs Portugallæ Regis non ante annum millesimum quadringentesimum nonagesimumseptimum, nauigare cœpetit, & Brafilæ littora anno 1501. demum lustrarit.

CAPVT III.

DE BARLOVENTANIS INSVLIS,
*Cuba, Hispaniola, Portu diuite, &
Iamaica.*

QVatuor istas Orbis Noui insulas, cognomento Barlouentanas, anno millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo Christophorus Columbus, Ligur, Ferdinãdi & Isabellæ, Regum Castellæ, auspicijs detexit ac subegit. In Cuba insula est vrbs *S. Iacobi*, sedes Episcopi, & *Hauana*, emporium ac nauale celeberrimum. Primum Cubæ Episcopum dedit Leo X. Papa, teste Petro Martyre ab Angleria Decadis 2. lib. 8.

In Hispaniola insula est Dominocopolis, siue Vrbs S. Dominici, quam dignitate primùm Episcopali Leo Decimus, post Archiepiscopali Paulus Tertius anno 1543. decorauit.

In